

Sarajevo, 11.10.1993.

broj

Naš broj

Thank you for the generous gift
to be distributed among
The donation is highly appreciated

Thank you very much
Yours sincerely

Mr. Mustanović Dept. manager of

El perquè de tot plegat — Fa vint-i-cinc anys, era el mes d'abril del 1993, vàrem començar una aventura que a mi em va canviar la vida. Varen caldre molts esforços i algun contratemps per tal de poder arribar a Sarajevo i poder constatar en viu i en directe les mancances que patia el diari Oslobodenje durant el setge de la ciutat. No en va en aquells moments se'l coneixia com «el diari enmig de les runes».

A través d'una carta del seu director, Kemal Kurspahić, i d'un dels fotògrafs del diari, Mirsad Mujanović, ens vàrem poder posar al corrent de la difícil situació i de les mancances d'aquell rotatiu.

Davant d'aquell estat d'autèntica emergència, des de Girona i encapçalats per l'associació Fotògrafs per la Pau, que s'acabava de crear, ens posàrem a treballar. Es proposaren i s'endegaren mil i un projectes amb la finalitat primordial de recollir el màxim de diners possible. Es tractava d'aconseguir un fons monetari important per ajudar el diari amb la màxima celeritat.

Des del primer moment vàrem comptar amb la solidaritat del periodisme de les comarques gironines, també del de Barcelona, ja fos ràdio, televisió, premsa escrita, fotoperiodisme... Entre diners i material fotogràfic el valor del que es va recollir superava el milió de pessetes.

Cal no oblidar ni un sol moment l'ajuda que vàrem tenir de totes les institucions, ja fossin gironines o comarcals. L'ajuda de la Diputació va ser fonamental per tirar endavant, així com la del Col·legi de Periodistes de Girona.

Després de la feina inicial l'objectiu era fer arribar el material a una redacció del diari a l'exili, instal·lada a la ciutat eslovena de Ljubljana, i els diners a la seu del rotatiu a Sarajevo.

Una delegació de dues persones de Fotògrafs per la Pau vàrem emprendre el viatge per

fer l'entrega del que s'havia recollit. Amb no poques dificultats, per la situació que es vivia en aquella part dels Balcans, primer vàrem poder portar el material a Ljubljana. Posteriorment ens vàrem desplaçar a la ciutat italiana d'Ancona, on hi havia l'aeroport des d'on sortien els avions de les Nacions Unides cap a Sarajevo. Era l'única manera de poder entrar a la ciutat assetjada. De matinada ens enfilàrem a l'avió i al cap de quaranta-cinc minuts descobrírem què és la guerra i en quin estat es trobaven Sarajevo i la seva població.

Al cap de dos dies, i no sense moltes dificultats, vàrem aconseguir arribar al diari després de creuar la trista i famosa avinguda dels francitiradors. La direcció del diari va acordar que fos en presència de tota la direcció que féssim l'entrega dels vuit mil marcs alemanys que eren l'equivalent als diners recollits a casa nostra i que era l'única moneda vàlida en aquells moments a Bòsnia.

Així mateix, els responsables del diari Oslobodenje varen acordar repartir una part important dels diners entre els treballadors, que portaven molts mesos sense cobrar.

Ara farà vint-i-cinc anys d'aquella aventura. És per això que aquesta senzilla exposició i aquest catàleg, amb unes fotos plenes d'inexperiència i de por, volen ser un reconeixement a aquelles dones i homes que al llarg de la guerra varen donar sentit a la tasca de Fotògrafs per la Pau. I ara que també ha arribat l'hora de deixar la presidència de l'associació vull dir-los que sense la seva ajuda la nostra feina no hauria estat mai possible.

Segur que el periodisme gironí i el periodisme català han contribuït en la seva mesura a fer possible que el diari Oslobodenje hagi pogut celebrar aquest estiu el seu 75è aniversari. Un diari en què hi havia dones i homes que cada dia es jugaven la vida per arribar a la feina i aconseguir que la paraula periodisme fos molt més que una paraula. Dignitat i professionalitat.

Quan ens varen arribar per carta les paraules del director, Kemal Kurspahić, en el moment de prendre la decisió, el que més ens va sorprendre va ser la determinació de seguir endavant amb el diari: «El camí cap a la llibertat serà llarg, massa llarg. Qui sap si aquesta podria ser una raó per perdre l'esperança. Qui es vulgui quedar ha de saber que el diari continuarà sortint al carrer fins que quedi viu l'últim de tots nosaltres. Aquest diari és la nostra única arma, l'única que volem fer servir, l'única amb la qual combatrem les bombes, els francitiradors i la intolerància dels agressors que assetgen la nostra ciutat. Per més que siguem serbis, musulmans o croats, som abans que res periodistes units pel respecte a la tradició d'aquest diari».

Malgrat el terror i la guerra aquells periodistes feien que cada dia el seu diari ressorgís de les seves pròpies cendres i que el nom de la capçalera tingués tot el sentit del món: Oslobodenje (en català 'alliberació'). Segur que aquells periodistes que dia a dia vivien, treballaven i morien en nom d'un ideal i d'una professió eren els periodistes més lliures del món.

Amb motiu d'aquest 25è aniversari no podia faltar el meu més profund respecte i admiració per tots ells. Molts hi varen deixar la vida mentre enarboraven la bandera de la llibertat, amb la raó de no perdre l'esperança per l'alliberament de Sarajevo i de Bòsnia.

Voldria dedicar aquest treball a tots els periodistes d'Oslobodenje i a totes les persones que en aquella guerra hi varen deixar la vida, especialment al fotoperiodista Jordi Pujol Puente, que va morir a Sarajevo exercint la seva professió.

Miquel Ruiz Avilés,
president honorari de Fotògrafs per la Pau.

Razlog svemu — Prije 25 godina, u aprilu 1993. godine, započeli smo avanturu koja mi je promijenila život. Nakon mnogo uloženog napora i poneke nezgode, uspjeli smo doći u Sarajevo i vidjeti uživo gubitke koje je pretrpio dnevni list Oslobodenjetekom opsade grada. S razlogom je tada bio poznat kao „Novine u sred ruševina”.

Putem pisma direktora Kemala Kurspahića i jednog od fotografa lista, Mirsada Mujanovića, uspjeli smo da se upoznamo sa teškom situacijom i gubicima koje su te novine trpile.

Suočeni sa situacijom istinske nužde, krenuli smo na zadatak iz Đirone, na čelu sa nedavno osnovanim udruženjem Fotògrafs per la Pau. Predložen je i usmjeren tisuću i jedan projekat s osnovnim ciljem sakupljanja najvećeg mogućeg iznosa novca. Zadatak je bio sakupiti značajna novčana sredstva za pomoć listu u najkraćem roku.

Od prvog trenutka, računalo se na solidarnost novinara iz regiona Đirone, kao i iz Barcelone, bilo to preko radija, televizije, pisane štampe, fotoreportaža... Vrijednost onoga što je prikupljeno, što od novca, što od fotografskog materijala, premašila je milion pezeta.

Ne smijemo ni za trenutak zaboraviti pomoć koju smo imali od svih institucija, bilo da su iz Đirone ili iz regiona. Pomoć pokrajinske vlade, kao i pomoć iz Udruženja novinara Đirone, bila je neophodna za unapređenje.

Nakon obavljenog početnog posla, cilj je bio da se materijal dostavi uredništvu u izgnanstvu, u slovenačkom gradu Ljubljani, a novac u sjedište dnevnog lista u Sarajevu.

Dvočlana delegacija iz Fotògrafs per la Pau otputovala je kako bi isporučila ono što je sakupljeno. Uz mnogo poteškoća, zbog situacije koja je postojala na tom području Balkana, materijal je prvo odnijet u Ljubljani. Kasnije smo se premjestili u italijanski grad Ankonu, gdje se nalazio aerodrom odakle

su kretali letovi iz Ujedinjenih Nacija prema Sarajevu. To je bio jedini način da se ude u grad pod opsadom. U zoru smo ušli u avion, i već nakon četrdeset pet minuta otkrili smo šta je rat, i u kakvoj situaciji se nalazilo Sarajevo i njegovo stanovništvo.

Nakon dva dana, uz velike poteškoće, uspjeli smo doći do sjedišta novina prešavši nesretnu i slavnu „snajpersku aleju”. Redakcija novina se složila da ćemo, u prisustvu cijelog rukovodstva, isporučiti osam hiljada maraka koje su bile istovjetne novcu prikupljenom u našoj organizaciji i jedina važeća valuta u Bosni.

Isto tako, nadležni u novinama Oslobodenje, složili su se da veliki dio novca podijele među radnicima koji nisu primili plate već mjesecima.

Sada će biti dvadeset i pet godina od te avanture. Zbog toga, ova jednostavna izložba i ovaj katalog, sa fotografijama punim očaja i straha, treba biti priznanje onim ženama i muškarcima koji su tokom rata dali značenje zadatku Fotògrafs per la Pau. I sada, kada je došlo vrijeme da napustim predsjedništvo udruženja, želim vam reći da bez vaše pomoći naš rad nikad ne bi bio moguć.

Sigurno je da je novinarstvo Đirone i Katalonije uopšte, doprinjelo u izvjesnoj mjeri da omogući novinama Oslobodenje proslavu svog 75. rodendana ovog ljeta. Novinama, u kojima su radile žene i muškarci koji su svakodnevno rizikovali svoje živote da bi stigli na posao i uspjeli u tome da riječ novinarstvo bude nešto više od riječi. Dostojanstvo i profesionalstvo.

Kada su riječi direktora Kemala Kurspahića stigle do nas u vidu pisma, u trenutku donošenja odluke, ono što nas je najviše iznenadilo, bila je odlučnost da se nastavi sa radom novinama: „Put ka slobodi će biti dug, preduog. Ko će znati je li to razlog da se izgubi nada. Ko god želi da ostane, mora da zna da će novine nastaviti da izlaze sve dok je živ

posljednji od nas. Ovaj list je jedino oružje koje želimo da koristimo, jedino sa kojim ćemo se boriti protiv bombi, snajpera i netrpeljivosti agresora koji su opkolili naš grad. Bili mi Srbi, Muslimani ili Hrvati, prije svega smo novinari ujedinjeni poštovanjem tradicije ovog lista”.

Uprkos strahu i ratu, ovi novinari su svakodnevno uspjevali da se njihove novine iznova podižu iz pepela i opravdaju svoj naziv: Oslobodenje (na španskom, “liberación”). Sigurno je da su ti novinari koji su preživljavali od danas do sutra, radili i umirali u ime ideala i profesije, bili najslobodniji novinari na svijetu.

Povodom ovog 25. rodendana nisam mogao propustiti da izrazim svoje najdublje poštovanje i divljenje za sve njih. Mnogi su izgubili svoje živote mašući zastavom slobode, s ciljem da ne izgube nadu u oslobodenje Sarajeva i Bosne.

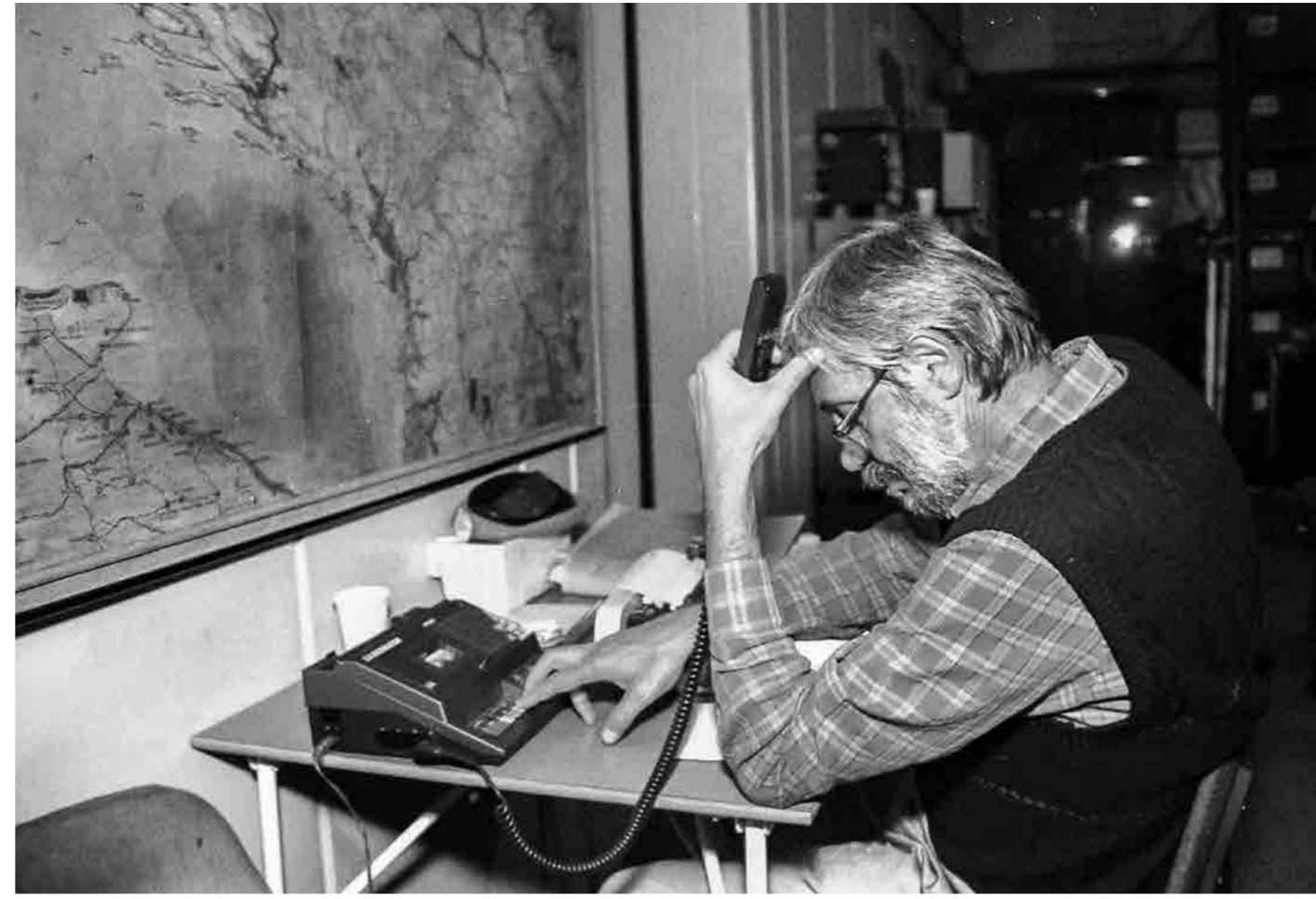
Želim da posvjetim ovaj rad svim novinarima Oslobodenja i svima onima koji su u tom ratu izgubili svoje živote, naročito fotoreporteru Jordi Pujol Puente, koji je umro u Sarajevu radeći svoj posao.

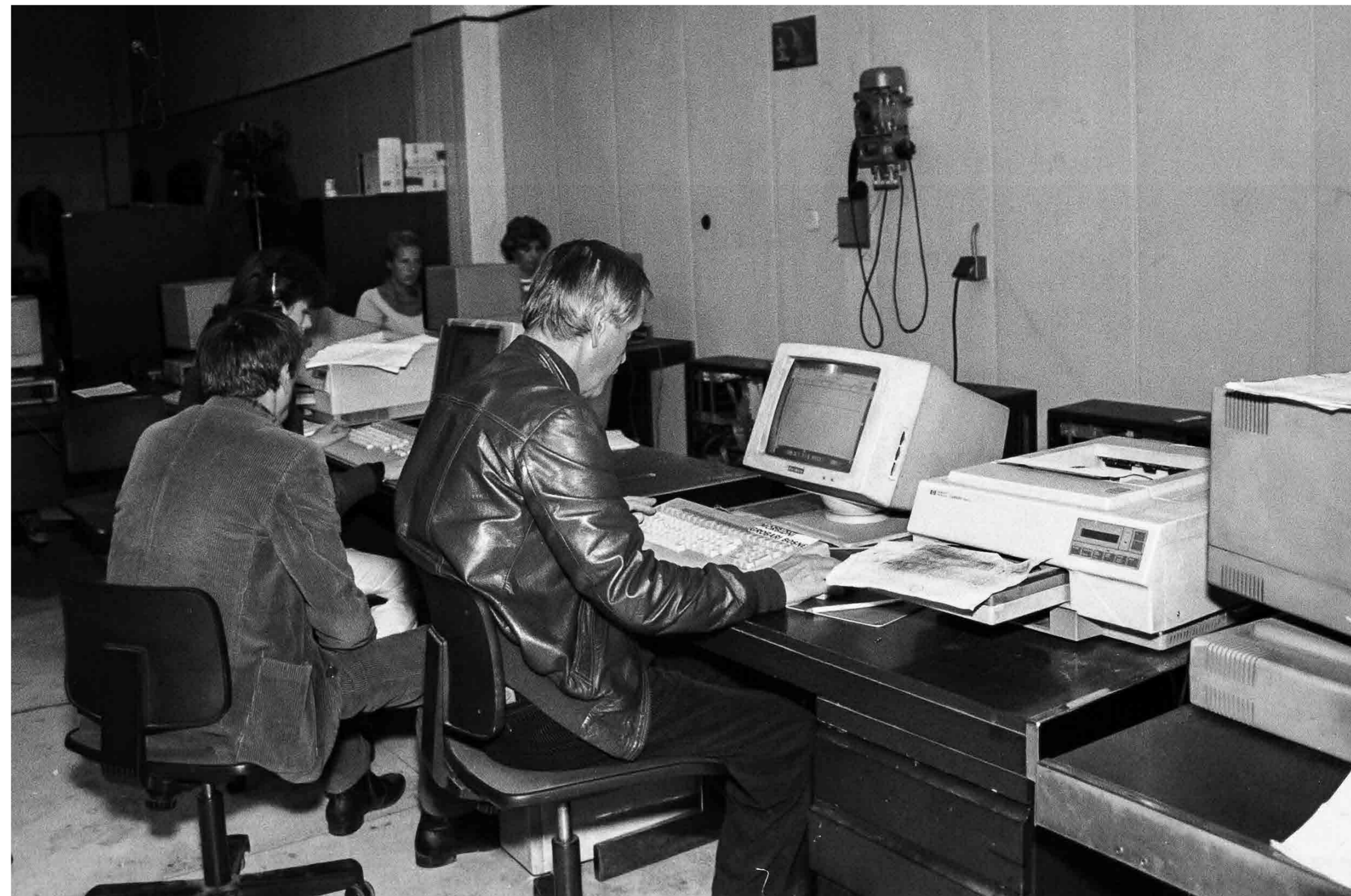
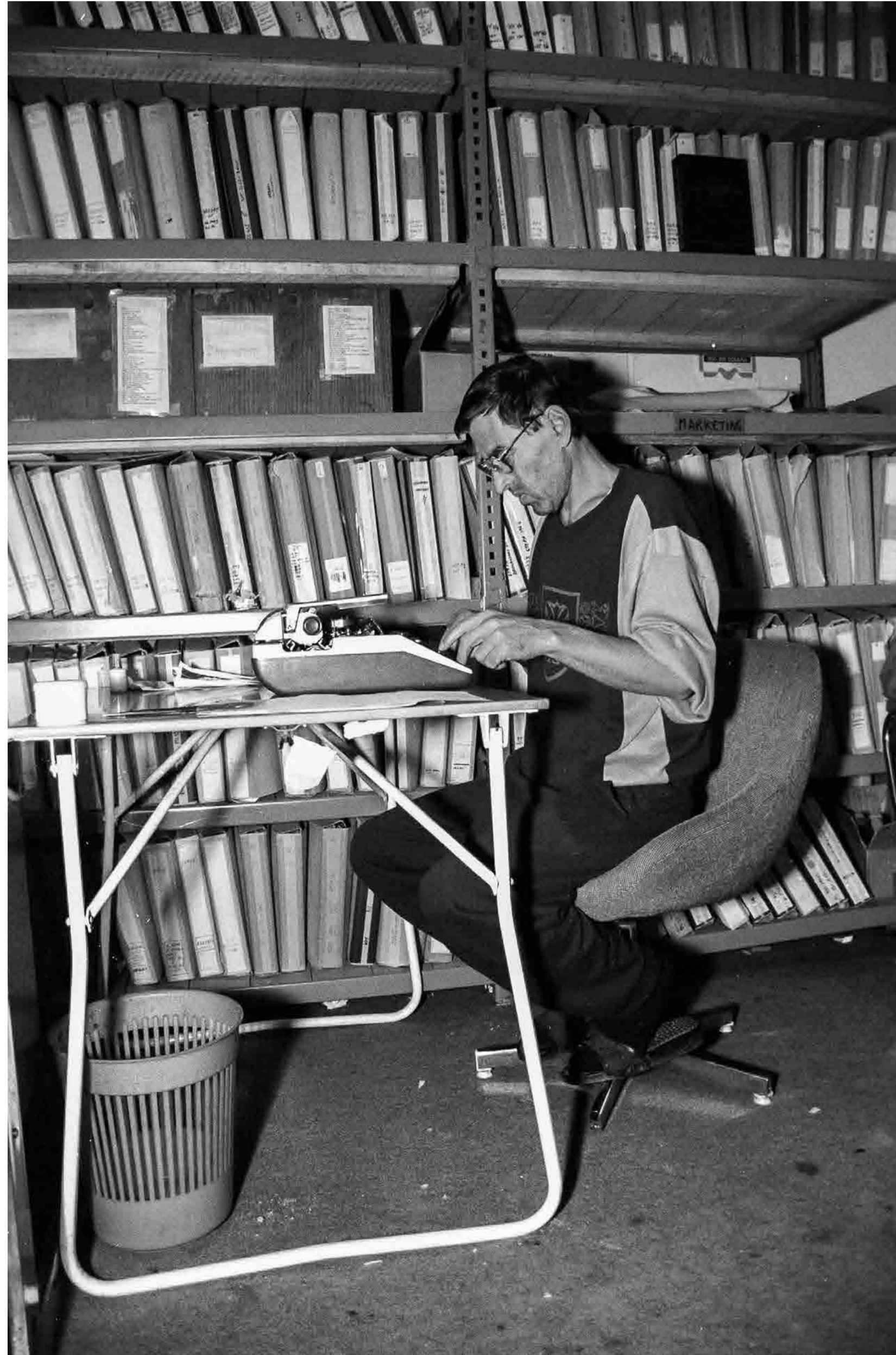
Miquel Ruiz Avilés,
počasni predsjednik organizacije
Fotògrafs per la Pau.

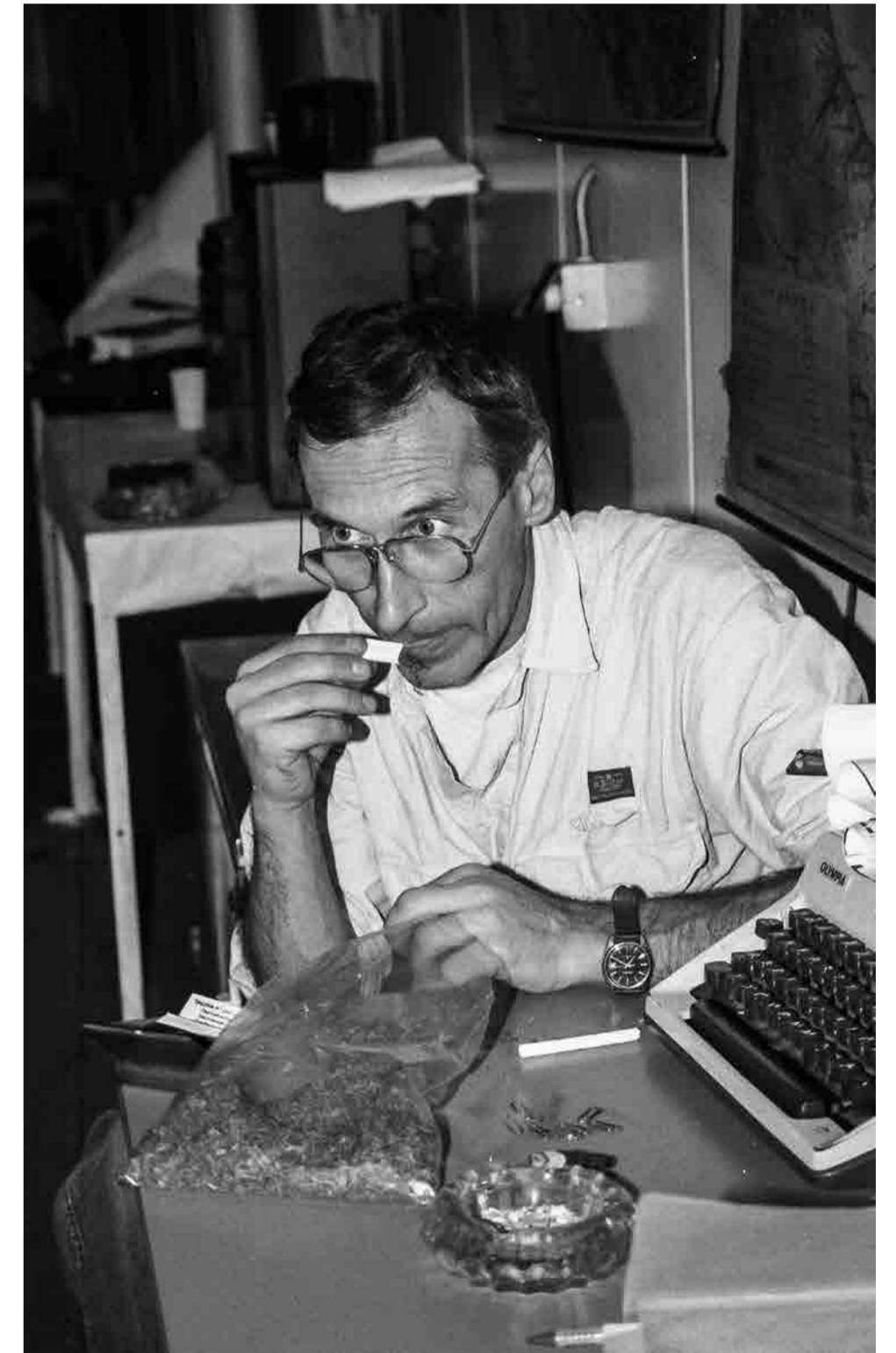
11.10.1993.1993.2018

- 01 — Enric Matarrodona Puigdemont
- 02 — Miquel Noguer i Planas
- 03 — Miquel Riera
- 04 — Narcís Genís
- 05 — Josep M. Fonalleras
- 06 — Manel Vila
- 07 — Sabahudin Saša Vugdalić
- 08 — Rafel Bosch
- 09 — Vildana Selimbegović
- 10 — Guillem Terribas

Una lluita constant Stalna borba

En tots els conflictes, en totes les guerres, els mitjans de comunicació hi tenen un paper primordial, a vegades fins i tot transcendent. A la guerra de Bòsnia no va ser diferent. En un procés de desmembrament d'un estat com era aquella Iugoslàvia de finals dels anys noranta, els mitjans de comunicació varen ajudar, i molt, a atiar el conflicte. Sobretot els diaris, televisions i ràdios de la capital, Belgrad. Segurament no tots però sí la majoria i en especial els controlats pel poder. Si una cosa em va impressionar en arribar a Sarajevo poc després d'acabar-se la guerra va ser la gran quantitat d'antenes parabòliques que es veien a tots els edificis de la ciutat. Era la resposta a les ganes de tenir informació de fora, d'àmbit internacional, menys contaminada i deliberadament partidista i bel·ligerant. Tampoc em va sorprendre que en algunes cases la ràdio estigués tot el dia engegada. Una resposta a la necessitat de saber en cada moment el que passava o podria ocórrer. Sobretot a Sarajevo, després d'un setge horrorós. És per això que ara, al cap de vint-i-cinc anys, podem valorar l'enorme mèrit que va tenir i el que va significar que el diari Oslobođenje no es deixés de publicar ni un sol dia, tot i estar encerclat per l'horror i la mort. Si disposar d'informació veraç és el desig en una societat normal, com no ho havia de ser enmig d'aquella guerra. El que va fer Fotògrafs per la Pau té un doble mèrit: el d'ajudar a resistir al diari Oslobođenje en aquells moments tan difícils i amb tantes penúries i el de tornar a fer-nos recordar que la lluita per aconseguir una informació lliure i veraç encara continua.

Enric Matarrodona Puigdemont,
periodista

U svim sukobima, i u svim ratovima, mediji imaju ključnu ulogu, ponekad čak i od presudnog značaja. Rat u Bosni nije bio drugačiji. U procesu raspada države poput Jugoslavije, krajem devedesetih, mediji su, itekako pomogli u potpirivanju sukoba. Naročito novine, televizije i radio stanice u Beogradu. Sigurno ne svi, ali većina. Posebno oni koji su bili pod kontrolom vlasti. Ono što me je najviše impresioniralo kada sam stigao u Sarajevo neposredno nakon završetka rata, bio je veliki broj satelitskih antena koje su bile vidljive na svim zgradama u gradu. To je bio pokazatelj želje za informacijama iz spoljnog svijeta, za kontaktom sa međunarodnim, manje zagadenim i namjerno partizanskim i ratnim okruženjem. Nisam bio iznenađen što je u nekim kućama radio bio uključen po cijeli dan. To je bio pokazatelj da postoji potreba da se u svako doba sazna šta se dešavalo ili šta bi se moglo desiti. Posebno u Sarajevu nakon strašne opsade. Zato sada, nakon dvadeset pet godina, moramo cijeniti ogromnu zaslugu koju je imao i ono što je u to vrijeme predstavljao list Oslobođenje koji nije prestajao da objavljuje niti jedan dan, iako je bio okružen užasom i smrću. Ako je želja svakog normalnog društva da dobija istinite informacije, kako to ne bi željelo usred takvog rata? Ono što je učinilo udruženje Fotografs per la Pau ima dvostruku zaslugu. Jedna je pomoć novinama Oslobođenje da opstanu u teškim vremenima i sa toliko nevolja, a druga da nas podsjeti da se nastavlja borba za slobodne i istinite informacije.

Enric Matarrodona Puigdemont,
novinar

Compromís amb la democràcia i la pau Posvjećenost demokraciji i miru

Un cop més la Diputació de Girona vol estar al costat del fotoperiodista Miquel Ruiz i de l'associació Fotògrafs per la Pau en aquesta commemoració que segueix mantenint viu el lligam existent entre les comarques gironines i la ciutat de Sarajevo. La raó, en aquesta ocasió, és clara, ja que estem fent memòria de quin va ser el motiu que va propiciar que la Diputació comencés a endegar diferents tipus de polítiques de cooperació encaminades a ajudar el poble bosnià a sortir de la guerra. La col·laboració per salvar el diari Oslobođenje va ser la primera. Però al llarg d'aquests vint-i-cinc anys el compromís ha seguit, i han destacat l'ajuda econòmica per a la millora de la ramaderia de la zona de Srebrenica en el marc del Projecte Krava (2007) o les darreres subvencions atorgades a l'Associació de les Mares de Srebrenica per a la construcció d'un centre de formació per a joves, i a l'associació L'Educació Construeix Bòsnia i Hercegovina per propiciar l'ocupació dels joves en la producció de gerds.

La força, la constància i el compromís de Miquel Ruiz i de Fotògrafs per la Pau en la seva comesa de donar a conèixer la situació d'extrema duresa i vulnerabilitat que s'estava vivint a Bòsnia i Hercegovina durant la guerra, i les successives campanyes de sensibilització i d'ajuda que s'han impulsat durant aquests vint-i-cinc anys, han fet que persones, entitats i institucions gironines s'hagin bolcat a col·laborar-hi de forma entregada i continuada.

El diari Oslobođenje s'ha convertit, doncs, en un símbol d'aquest ímpetu de Miquel Ruiz i de Fotògrafs per la Pau per promoure i fomentar la solidaritat, i ha estat un motiu per comprovar que som molts els qui, com la Diputació de Girona, creiem en la cooperació internacional per al desenvolupament dels territoris i per a la difusió i eixamplament d'un missatge de democràcia i de pau.

Miquel Noguer i Planas,
president de la Diputació de Girona

Još jednom, Opština Đirone želi da učestvuje zajedno sa fotoreporterom Mikelom Ruizom i udruženjem Fotografs per la Pau na ovoj komemoraciji koja održava vezu između regiona Đirone i grada Sarajeva. Razlog je, u ovom slučaju, jasan, s obzirom da se sjećamo razloga koji je doprineo da opština primjeni različite sisteme saradnje u cilju pomoći bosanskom narodu da se izvuče iz rata. Prva u nizu bila je saradnja kako bi se spasile novine Oslobođenje. Ali i tokom ovih dvadeset pet godina, posvjećenost se nastavila i stavljen je akcenat na ekonomsku pomoć za poboljšanje stočarstva na području Srebrenice, u okviru projekta Krava (2007) i najnovije subvencije dodjeljene Udruženju majki Srebrenice za izgradnju centra za obuku mladih, i za udruženje Obrazovanje gradi Bosnu i Hercegovinu kako bi se mladi uključili u proizvodnju malina.

Snaga, upornost i posvjećenost Mikela Ruiza i udruženja Fotografs per la Pau, u svojoj misiji da se objavi situacija ekstremne teškoće i ranjivosti koju je doživjelo stanovništvo u Bosni i Hercegovini tokom rata, kao i uzastopne kampanje i pomoć koje su promovisane tokom ovih dvadeset pet godina, učinilo je da ljudi, entiteti i institucije Đirone odluče da saraduju u kontinuitetu i sa predanošću.

Novine Oslobođenje tada su postale simbol borbe Mikela Ruiza i udruženja Fotografs per la Pau za promovisanje i podsticanje solidarnosti. Bile su motiu da se dokaže da ima mnogo nas koji, kao i Opština Đirone, vjerujemo u međunarodnu saradnju za razvoj teritorija i širenje i poruke demokratije i mira.

Miquel Noguer i Planas,
Predsjednik Opštine Đirone

Testimonis necessaris Potrebni svjedoci

Sense Miquel Ruiz ni Fotògrafs per la Pau, l'entitat que va ajudar a crear, la brutalitat de la guerra de Bòsnia, les injustícies i el genocidi que s'hi va cometre serien molt més desconeguts per als catalans. Amb les seves fotografies, en Miquel i Fotògrafs per la Pau ens van acostar a un conflicte que, tot i ser molt proper, també veïem molt lluny. Com si no fos cosa nostra.

Fotògrafs per la Pau, però, no només va fer fotografies a Bòsnia. Hi va fer una tasca humanitària i de solidaritat que, vint-i-cinc anys després, mereix tots els reconeixements i més. Ho saben prou bé a Sarajevo i al diari Oslobođenje, l'únic en aquells moments crítics de la ciutat, i per al qual l'entitat va recollir uns quants milers de marcs, molt necessaris per tirar endavant. Per informar, de fet, perquè d'això tracta la feina d'en Miquel. De transportar la realitat d'un lloc a una altra gent perquè la coneguin i, sobretot, perquè lluitin contra la injustícia que, a Bòsnia, com tots sabem, va ser molta.

Fotògrafs per la Pau i les seves fotografies tornen ara a Sarajevo. Afortunadament, la ciutat s'ha recuperat i la gent hi viu en llibertat. Les imatges recollides per ells ens recorden, però, que el feixisme i la intolerància poden tornar en qualsevol moment.

Miquel Riera,
director adjunt d'El Punt Avui

Bez Mikela Ruiza i onih koji su pomogli osnivanje Fotografs per la Pau, brutalnost rata u Bosni, nepravde i genocid koji je počinjen, bio bi mnogo manje poznatiji Kataloncima. Svojim fotografijama, Mikel i Fotografs per la Pau su nas približili sukobu koji smo, uprkos tome što je bio tako blizu, gledali izdaleka. Kao da to nije i naš rat.

Fotografs per la Pau nisu samo snimali u Bosni. Učinili su mnogo po pitanju humanosti i solidarnosti što, nakon dvadeset i pet godina od tada, zaslužuje sva priznanja. Ljudi su bili vrlo dobro upoznati sa tim u Sarajevu i u novinama Oslobođenje, jedinom listu koji je opstajao u tako krizna vremena, i za koji je sakupljeno nekoliko hiljada maraka. Zapravo, poenta je bila obavještavanje, jer je to bio Mikelov zadatak. Prikazati stvarnost jedne zemlje drugim ljudima, da je upoznaju i, prije svega, borba protiv nepravde koje je u Bosni, kao što svi znamo, bilo mnogo.

Fotografs per la Pau i njihove fotografije se sada vraćaju u Sarajevo Srećom, grad se oporavio i ljudi žive u slobodi. Sakupljene slike podsjećaju nas da se fašizam i netolerancija mogu vratiti u bilo kom trenutku.

Miquel Riera,
zamjenik direktora Punt Avui

Primavera del 93

Proljeće 93

Ara ja fa vint-i-cinc anys que Fotògrafs per la Pau va néixer. I ho va fer amb l'ànim i la finalitat de donar suport a la premsa (especialment al diari bosnià Oslobođenje), que des de la informació lluitava contra la guerra feixista dels Balcans.

Però Fotògrafs per la Pau no es va parar aquí. Com a conseqüència d'aquell conflicte bèl·lic es va trobar amb altres entitats (com Pallassos Sense Fronteres, Músics per la Pau, Ajuda Obrera, i altres) per endegar projectes d'ajuda humanitària destinats a la població bosniana. Vàrem participar en nombrosos actes per recollir fons i aliments per poder assolir els diferents projectes també de les altres entitats. També projectes d'ajuda als refugiats d'aquella guerra. Fotògrafs per la Pau en va ser un clar exemple ajudant, en el seu exili, diverses famílies.

Tot plegat, i no només des de Girona, va conformar una xarxa de cooperació més enllà de les institucions, que va fer de Catalunya un dels països més participatius en la lluita per les llibertats del poble bosnià.

Rafel Bosch,
cofundador de Fotògrafs per la Pau

Prošlo je već 25 godina od osnivanja udruženja Fotògrafs per la Pau. Osnovano je u cilju pružanja podrške štampi (naročito bosanskim novinama Oslobođenje) koja se, iz informacija, borila protiv fašističkog rata na Balkanu.

Ali Fotògrafs per la Pau nije zaustavljeno tu. Izazvano tim ratnim sukobom udruženje se povezalo sa još nekim organizacijama (kao što su Pallassos sense Fronteres, Musicis per la Pau i Ajuda Obrera, između ostalog) za realizaciju projekata humanitarne pomoći usmjerene na bosansko stanovništvo. Učestvujemo na brojnim događajima za prikupljanje sredstava i hrane i na taj način realizujemo različite projekte drugih organizacija. Takođe, u projektima koji pomažu izbjeglicama iz tog rata. Tada je Fotògrafs per la Pau bio jasan primjer kako treba pomagati porodicama, u njihovom izgnanstvu.

Sve u svemu, stvorena je mreža saradnje izvan institucija, i ne samo iz Đirone, koje su Kataloniju učinile jednom od najuključenijih zemalja u borbi za slobodu bosanskog naroda.

Rafel Bosch,
suosnivač udruženja Fotògrafs per la Pau

08

Gràcies, Miquel!

Hvala, Miquel!

Els qui vam viure la guerra a Sarajevo vam aprendre que la paraula amistat té aquest valor noble que ens acompanyarà en deixar aquest món. Les amistats naixien en un temps en què vèiem constantment la mort als ulls, la qual cosa ens feia ser millors persones. No vaig tenir l'honor de trobar-me amb Miquel Ruiz durant aquells anys del setge, però sí que vaig tenir l'honor de tractar Jovan Divjak, una persona amb un seny que mai no em va plantejar dubtes. Seguint aquest principi, que els amics dels nostres amics són els nostres amics, considero en Miquel el meu amic i, com a responsable de la direcció d'Oslobodenje, i en nom dels meus col·legues que durant la guerra van carregar la tasca periodística a les espaltes, tinc l'obligació i l'honor de dir-li a en Miquel «gràcies, gràcies, gràcies».

En Miquel va arribar a Oslobodenje quan calia valor, sort i audàcia; en Miquel va aportar —tenint en compte testimonis i textos d'Oslobodenje— no només alegria, alè, amistat i suport fotogràfic professional, sinó concretament aquest tipus de suport que permetia sobreviure. La meva felicitat és més gran perquè en Miquel va continuar sent un amic fidel d'Oslobodenje i del periodisme, i les seves fotografies —testimonis eterns— són l'empremta que deixa un ésser gran i generós. M'alegro pels periodistes joves, els meus col·legues que estan aprenent aquest ofici, perquè podran veure-les, de la mateixa manera que m'alegra que també les podrem veure nosaltres, aquells que recordem els dies compartits amb en Miquel, que novament ens porta el més important: humanitat i amistat.

Vildana Selimbegović
Directora d'Oslobodenje

Mi, koji smo rat proveli u Sarajevu, naučili smo da riječ prijatelj ima onu plemenitu vrijednost s kojom i napuštamo ovaj svijet. Prijateljstva nastala u vremenu kada smo svakoga časa gledali smrti u oči učinila su i nas boljim ljudima. Nisam imala tu čast da tih godina opsade susretnem Miquela Ruiza, ali jesam da se družim sa Jovanom Divjakom, čovjekom u čiji sud nikada nisam posumnjala. Pa po onoj da su prijatelji naših prijatelja i naši prijatelji, Miquela smatram svojim prijateljem a kao neko ko danas vodi Oslobođenje imam obavezu da u ime svojih kolega koji su godine rata iznijeli na svojim novinarskim plećima imam obavezu i čast da Miquelu kažem hvala, hvala, hvala!

Miquel je u Oslobođenje dolazio onda kada je trebala i hrabrost i sreća i odvažnost, Miquel je – svjedoče to i tekstovi iz Oslobođenja – donosio ne samo radost, ohrabrenje i prijateljsku i profesionalnu fotografsku podršku već i onu najkonkretniju vrstu pomoći koja je značila preživljavanje. Moja je radost utoliko veća što je Miquel ostao vjeran prijatelj Oslobođenju i novinarstvu, a njegove fotografije - kao beskrajno vrijedna svjedočanstva – ostala kao trag jednog velikog i nesebičnog ljudskog druženja. Radujem se što će današnji mladi novinari, moje kolege koje tek uče ovaj zanat, imati priliku da ih vide, radujem se što ćemo mi, koji pamtimo te dane susresti Miquela koji sa sobom opet donosi ono najvrednije - ljudskost i prijateljstvo!

Vildana Selimbegović
Directora de Oslobodenje

09

Incansable

Neumorno

Fa vint-i-cinc anys naixia de la mà de Miquel Ruiz, i Rafael Bosch, Fotògrafs per la Pau.

Fa vint-i-cinc anys, a Sarajevo, Bòsnia, hi havia guerra. Aquí, entre nosaltres ho vivíem (de lluny) a través de les informacions de diversos mitjans de comunicació.

Fa vint-i-cinc anys, Miquel Ruiz, amb un grapat de companys, va començar una croada d'ajuda i de denúncia del que passava a Sarajevo. I la va començar fent campanya i recaptant diners per al diari de Sarajevo Oslobođenje.

És un honor per a mi i per a la gent de la 22 haver pogut col·laborar, des dels seus inicis, en moltes de les seves campanyes a favor de la llibertat d'expressió i de pensament, amb Fotògrafs per la Pau.

Llarga vida. Gràcies, Miquel.

Guillem Terribas,
llibreter i cofundador de la Llibreria 22 de Girona,
de la qual ha estat el responsable durant trenta-sis anys

Prije 25 godina, zaslugom Mikela Ruiza i Rafaela Boša, osnovano je udruženje Fotògrafs per la Pau.

Prije 25 godina, u Sarajevu, u Bosni, bilo je ratno stanje. Ovdje, među svojim, proživljavali smo to (sa distance) putem različitih medija komunikacije.

Prije 25 godina, Mikel Ruiz je, zajedno sa još nekim kolegama, pokrenuo krstaški rat kako bi pomogao ljudima i osudio ono što se dešava u Sarajevu. Počeo je kampanju i prikupljanje novca za sarajevske novine Oslobođenje.

Za mene je čast, kao i za sve ljude iz Knjižare 22, da smo bili u stanju da saradujemo od samog osnivanja Fotògrafs per la Pau u mnogim kampanjama u korist slobode izražavanja i misli.

Dug život. Hvala, Mikel!

Guillem Terribas,
knjižar, jedan od osnivača Knjižare 22 u Đironi i između ostalog,
nadležan za nju tokom 36 godina.

10

Fa vint-i-cinc anys, Miquel Ruiz, amb un grapat de companys, va començar una croada d'ajuda i de denúncia del que passava a Sarajevo. I la va començar fent campanya i recaptant diners per al diari de Sarajevo Oslobođenje.

Fa vint-i-cinc anys, Miquel Ruiz, amb un grapat de companys, va començar una croada d'ajuda i de denúncia del que passava a Sarajevo. I la va començar fent campanya i recaptant diners per al diari de Sarajevo Oslobođenje.

Fa vint-i-cinc anys, Miquel Ruiz, amb un grapat de companys, va començar una croada d'ajuda i de denúncia del que passava a Sarajevo. I la va començar fent campanya i recaptant diners per al diari de Sarajevo Oslobođenje.

És un honor per a mi i per a la gent de la 22 haver pogut col·laborar, des dels seus inicis, en moltes de les seves campanyes a favor de la llibertat d'expressió i de pensament, amb Fotògrafs per la Pau.

Llarga vida. Gràcies, Miquel.

Guillem Terribas,
llibreter i cofundador de la Llibreria 22 de Girona,
de la qual ha estat el responsable durant trenta-sis anys

Prije 25 godina, zaslugom Mikela Ruiza i Rafaela Boša, osnovano je udruženje Fotògrafs per la Pau.

Prije 25 godina, u Sarajevu, u Bosni, bilo je ratno stanje. Ovdje, među svojim, proživljavali smo to (sa distance) putem različitih medija komunikacije.

Prije 25 godina, Mikel Ruiz je, zajedno sa još nekim kolegama, pokrenuo krstaški rat kako bi pomogao ljudima i osudio ono što se dešava u Sarajevu. Počeo je kampanju i prikupljanje novca za sarajevske novine Oslobođenje.

Za mene je čast, kao i za sve ljude iz Knjižare 22, da smo bili u stanju da saradujemo od samog osnivanja Fotògrafs per la Pau u mnogim kampanjama u korist slobode izražavanja i misli.

Dug život. Hvala, Mikel!

Guillem Terribas,
knjižar, jedan od osnivača Knjižare 22 u Đironi i između ostalog,
nadležan za nju tokom 36 godina.

Col·laboren / Suraduju
Oficina de Difusió de la Diputació de Girona
/ Kancelarija za rasejanje Diputació de Girona
Diari Oslobođenje / Novine Oslobođenje
INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona
Udruženje Obrazovanje Gradi BiH
Gazi Husrev-begov Hanikah

Agraïments / Zahvalnost
Almir Kasumagić, Jovan Divjak, Edo Bečarević,
Mensur Malkić, El Punt Avui, Diari de Girona

Imatges / Slike
Fons Miquel Ruiz Avilés / Fond Miquel Ruiz Avilés
INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona

Edició fotogràfica / Uređivanje fotografija
Xavier Arnau i Serrat

Textos / Tekstovi
Els autors / Autori

Assessorament lingüístic i traduccions
/ **Jezički savjeti i prijevodi**
Oficina de Serveis Lingüístics de la Diputació de Girona
/ Kancelarija za jezičke usluge Diputació de Girona

Disseny gràfic / Grafički dizajn
Isaac Ruiz i Soler — www.monocrom.org

Organització, producció i muntatge
/ **Organizacija, produkcija i montaža**
Oficina de Difusió de la Diputació de Girona
/ Kancelarija za rasejanje Diputació de Girona
INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona

Col·laboren / Suraduju
Oficina de Difusió de la Diputació de Girona
/ Kancelarija za rasejanje Diputació de Girona
Diari Oslobođenje / Novine Oslobođenje
INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona
Udruženje Obrazovanje Gradi BiH
Gazi Husrev-begov Hanikah

Agraïments / Zahvalnost
Almir Kasumagić, Jovan Divjak, Edo Bečarević,
Mensur Malkić, El Punt Avui, Diari de Girona

Diari de Girona
Dijous, 13 de maig de 1993

Creen una nova societat, Fotògrafs per la Pau, per ajudar l'únic diari que queda a Sarajevo

Recolliran fons per comprar material bàsic de premsa

Diari de Girona
Četvrtak, 13. maj 1993

Osnivaju novo udruženje, Fotògrafs per la Pau, da pomognu jedinom preostalom dnevnom listu u Sarajevu.

Prikupljaju sredstva za kupovinu osnovnog materijala za štampu

El Punt
Dissabte, 22 de maig de 1993

Un regidor de Sarajevo agradeix l'ajut d'uns fotògrafs gironins al diari de la ciutat

Sabahudin Vugdalic denuncia la difícil situació que travessa la capital

Fotògrafs per la Pau recull fons perquè el rotatiu Oslobodenje pugui sobreviure

El Punt
Subota, 22. maj 1993

Savjetnik iz Sarajeva zahvaljuje pojedinim fotografima iz Đirone na pomoći gradskim novinama

Sabahudin Vugdalić osuđuje tešku situaciju u kojoj se nalazi prijestolnica

Fotògrafs per la Pau prikupljaju sredstva kako bi novine Oslobodenje mogle opstati

El Punt
Dimecres, 9 de juny de 1993

Els fotògrafs gironins fan una crida a la solidaritat per a un diari de Sarajevo

En un acte públic a la Casa de Cultura

El Punt
Srijeda, 9. jun 1993

Fotografi iz Đirone pozivaju na solidarnost sa sarajevskim listom

Javni događaj se odigrao u Domu kulture

Oslobodenje (edició especial d'El Punt «Sarajevo–Barcelona», dia de Bòsnia)
Dimarts, 29 de juny de 1993

SOS al periodisme lliure

Els mitjans de comunicació de Catalunya fan una campanya de solidaritat amb els professionals independents de l'ex-Iugoslàvia

Oslobodenje (specijalno izdanje Punt «Sarajevo–Barcelona», dan Bosne)
Utorak, 29. jun 1993

SOS slobodnom novinarstvu

Mediji Katalonije sprovode kampanju solidarnosti sa nezavisnim profesionalcima bivše Jugoslavije

Oslobodenje
Dimecres, 13 d'octubre de 1993

Un pont entre Bòsnia i Catalunya

Fotògrafs per la Pau a Oslobodenje

Oslobodenje
Srijeda, 13. oktobra 1933

Most između Bosne i Katalonije

Reporteri za mir « u oslobođenj

Diari de Girona
Divendres, 22 d'octubre de 1993

El pont entre Bòsnia i Catalunya

Membres de Fotògrafs per la Pau van lliurar personalment al diari Oslobodenje de Sarajevo, el 9 d'octubre passat, l'ajut obtingut a les comarques gironines

Diari de Girona
Petak, 22. oktobar 1993

Most između Bosne i Katalonije

Članovi Fotògrafs per la Pau lično su, 9. oktobra, dostavili novinama Oslobodenje iz Sarajeva, dobijenu pomoć iz regija Đirone

OSLOBODENJE

NOVINSKO IZDAVAČKA I ŠTAMPARSKA
RADNA ORGANIZACIJA »OSLOBODENJE«

71123 Sarajevo, Džemala Bijedića 185

Telefon – centrala: 454-144

TELEX: YU OSLOBS 41-136; 41-148

pošt. fah 663

TELEFAKS: 460-982

OOOR List »Oslobodjenje«

Direktor: (tel.) 466-293

Glavni i odgovorni urednik: (tel.) 542-233

Žiro-račun: 10180-603-6137

Sarajevo

Vaš

Dear Sir,

We would like to thank you for the contribution of 8.000 DM which are going to the "Oslobodjenje" journalists by the staff of "Oslobodjenje".

Yo